EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 2.7.2007
KOM(2007) 375 galutinis

**KOMISIJOS ATASKAITA TARYBAI,
EUROPOS PARLAMENTUI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI**

Tarpinio 2004–2008 m. Erasmus Mundus programos vertinimo ataskaita

**KOMISIJOS ATASKAITA TARYBAI,
EUROPOS PARLAMENTUI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI**

Tarpinio 2004–2008 m. Erasmus Mundus programos vertinimo ataskaita

TURINYS

1. Įvadas ... 3
2. Pagrindiniai išorinio vertinimo faktai ... 3
3. Išorinis vertinimas ... 3
3.1. Vertinimo sąlygos ... 3
3.2. Metodika ... 4
3.3. Vertintojų išvados ... 4
3.3.1. Finansiniai aspektai ... 4
3.3.2. Europos pridėtinė vertė ... 5
3.3.3. Programos tikslų atitikimas ... 5
3.3.4. Veiksmingumas ir poveikis ... 5
3.3.5. Produktyvumas ir ekonomiškumas ... 6
3.3.6. Naudingumas, pridėtinė vertė ir tvarumas ... 7
4. Pagrindinės išorinio vertinimo rekomendacijos ir Komisijos komentarai ... 7
4.1. Programos modelis ... 7
4.2. Programos valdymas ... 9
4.3. Programos finansavimas ... 10
5. Komisijos išvados ... 10
Statistikos priedai: paraiškų ir atrankos duomenys ... 12

1. ĮVADAS

Ši ataskaita teikiama vadovaujantis 2003 m. gruodžio 5 d. Sprendimo Nr. 2317/2003/EB[1], kuriuo sukuriama Erasmus Mundus programa, 12 straipsniu, kuriame reikalaujama atlikti programos tarpinį vertinimą. Ataskaitoje pateikiama Komisijos nuomonė apie pagrindines tarpinio programos vertinimo išvadas ir rekomendacijas, kurias galima parsisiųsti internetu: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/evalreports/index_en.htm.

Šios išvados ir rekomendacijos grindžiamos išsamiais tyrimais, kuriuose dalyvavo Erasmus Mundus dalyviai ir pagrindinės suinteresuotosios šalys. Išsamūs tyrimų rezultatai pateikiami tarpinio vertinimo ataskaitos priede.

2. PAGRINDINIAI IŠORINIO VERTINIMO FAKTAI

Erasmus Mundus yra aukštojo mokslo bendradarbiavimo ir judumo programa, kuria siekiama pasaulinio Europos Sąjungos, kaip akademinio kompetencijos centro, pripažinimo. Programos tikslas – padėti kurti aukščiausios kokybės Europos magistrantūros studijų programas ir atkreipti didesnį trečiųjų šalių dėmesį į Europos aukštąjį mokslą bei didinti jo patrauklumą. Programos strateginiuose tiksluose numatyta kelti Europos aukštojo mokslo kokybę ir bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis skatinti kultūrų supratimą.

Konkretūs programos tikslai: atkreipti pasaulio dėmesį į Europos aukštojo mokslo kokybę ir kompetenciją; skatinti atvykstančiųjų trečiųjų šalių absolventų ir mokslininkų judumą; stiprinti apčiuopiamą bendradarbiavimą su trečiųjų šalių aukštojo mokslo institucijomis; ir gerinti pasaulinę Europos aukštojo mokslo reputaciją, matomumą ir prieinamumą.

Programą sudaro keturi pagrindiniai veiksmai: .. 1 veiksmas – Erasmus Mundus magistrantūros studijų programos, kuriose sujungiamos mažiausiai trijų universitetų iš trijų skirtingų Europos valstybių magistrantūros studijų programos; 2 veiksmas – Erasmus Mundus stipendijos trečiųjų šalių studentams ir mokslininkams; 3 veiksmas – partnerystė su trečiųjų šalių aukštojo mokslo institucijomis, ES šalių studentams ir mokslininkams skiriant judumo stipendijas vykti į trečiąsias šalis; 4 veiksmas – projektai, skirti Europos aukštojo mokslo patrauklumui visame pasaulyje didinti.

3. IŠORINIS VERTINIMAS

3.1. Vertinimo sąlygos

Konkursą, skelbtą vertinimui atlikti,[2] laimėjo Strategijos ir vertinimo paslaugų centras (*Centre for Strategy & Evaluation Services* (CSES)). Tarpinis vertinimas buvo atliekamas siekiant patikrinti 2004–2006 m. laikotarpį, per kurį buvo kelis kartus kviečiama teikti paraiškas programai įgyvendinti. Nors Erasmus Mundus magistrantūros studijų programos, stipendijos ir patrauklumo didinimo projektai (1, 2 ir 4 veiksmai) buvo pradėti įgyvendinti 2004–2005 mokslo metais, partnerystės projektai (3 veiksmas) buvo pradėti po vienerių metų, t. y. 2005–2006 mokslo metais.

---

[1] OL L 345, 2003 12 31.

[2] Kvietimas dalyvauti konkurse Nr. EAC 34/06.

Tarpinio vertinimo tikslai: įvertinti programos tinkamumą ir naudingumą, produktyvumą, veiksmingumą, tvarumą ir teikiamą pridėtinę vertę; taip pat pateikti Komisijai rekomendacijas, kaip dar labiau būtų galima gerinti programos intervencijos logiką, tikslus, modelį, įgyvendinimo priemones, rezultatus ir poveikį.

3.2. Metodika

Metodikai parengti buvo studijuojama susijusi literatūra; atlikta Erasmus Mundus magistrantūros studijų programas rengiančių, partnerystės ryšius užmezgusių ir patrauklumo projektus įgyvendinančių (1, 3 ir 4 veiksmai) institucijų apklausa; taip pat apklausti programoje dalyvaujančių trečiųjų šalių ir ES studentai bei mokslininkai; interviu metodas buvo taikomas pagrindinėms suinteresuotosioms šalimis, įskaitant Komisiją, Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomąją įstaigą (EACEA), už Erasmus Mundus programos įgyvendinimą atsakingas nacionalines organizacijas ir keturių programos veiksmų dalyvius.

3.3. Vertintojų išvados

Apskritai, 2004–2008 m. Erasmus Mundus programa buvo pradėta labai sėkmingai. Programą entuziastingai sutiko studentai ir aukštojo mokslo institucijos (toliau – AMI). Tai rodo, kad išskirti poreikiai jiems buvo aktualūs. Aukštojo mokslo institucijų vertinimu, programa suteikia pridėtinės vertės keliais būdais, pavyzdžiui, skatina rengti jungtinius, dvigubus arba sudėtinius mokslo laipsnius keliose skirtingų šalių aukštojo mokslo institucijose, laikantis Bolonijos procese numatytų tikslų stiprinti Europos dimensiją švietime ir skatinti didesnį judumą.

Erasmus Mundus taip pat pradėjo stiprinti Europos aukštojo mokslo akademinę kompetenciją: visų pirma Europos aukštojo mokslo įstaigos buvo skatinamos stiprinti bendradarbiavimą ir kurti bendrus projektus su kitomis aukštojo mokslo institucijomis, kurios, ypač konkrečių disciplinų atžvilgiu, yra pripažįstamos pasaulio mastu. Kad programa yra naudinga mano ir studentai. Be daugelio kitų jų nurodytų programos privalumų, buvo įvardytas asmeninis tobulėjimas, kuris susijęs su naujomis kultūromis bei kalbomis, ir akademinės žinios, įgyjamos studijuojant aukštos kokybės magistrantūros studijų programą.

Žvelgiant į ateitį Erasmus Mundus buvo vertinama kaip puiki galimybė studentams rengtis savo būsimai profesinei karjerai. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad programa buvo pradėta įgyvendinti tik 2004 m., jos poveikis būsimų studentų įsidarbinimo galimybėms turės būti vertinamas atliekant tęstinius Erasmus Mundus programos absolventų pasirinktų darbo vietų tyrimus (pradinis tyrimas bus pradėtas netrukus).

3.3.1. Finansiniai aspektai

2004–2008 m. Erasmus Mundus programos įgyvendinimui buvo skirta 230 mln. eurų. Papildoma 57,3 mln. eurų suma buvo skirta 2005–2007 m. pagal „Asian Windows“ programą, o 2007 m. 8,8 mln. eurų skirta pagal „ACP Window“ ir „Western Balkans Window“ programas. Šie finansiniai paketai buvo skirti iš ES išorės pagalbos biudžeto papildomoms tam tikrų šalių studentų stipendijoms finansuoti. Taigi 2004–2008 m. programavimo laikotarpiui iš viso skirta 296,1 mln. eurų.

Iš bendro programos įgyvendinimui skirto finansinio paketo buvo galima finansuoti nemažai aukštos kokybės studijų programų ir mokėti stipendijas. Tai atitiko pradinius lūkesčius[3]. Tačiau kursų ir stipendijų paklausa per tą patį vertinamąjį laikotarpį pakankamai išaugo ir pasiekė tokį aukštą lygį, kad būtų galima svarstyti galimybę ateityje skirti papildomą finansavimą. Pavyzdžiui, remiantis apytiksliais skaičiavimais, 2004–2006 m. iš 7 teiktų paraiškų rengti Erasmus Mundus magistrantūros studijų programas ir patrauklumo projektus (1 ir 4 veiksmai) buvo atrinkta 1, o iš partnerystei (3 veiksmas) rengtų paraiškų buvo atrinkta apie du trečdalius sėkmingų projektų siūlymų. Be to, 2007 m. apytiksliai iš 7 teiktų paraiškų stipendijoms gauti (2 veiksmas) buvo atrinkta 1. Tai rodo, kad yra didelė į šias stipendijas pretenduojančių trečiųjų šalių studentų konkurencija. Lengvas „Windows“ programos įsisavinimas rodo, kad būtų buvę nesunku įsisavinti dar didesnį finansinį paketą, o tai būtų gerokai padidinę Erasmus Mundus programos poveikį.

3.3.2. Europos pridėtinė vertė

Reikalavimas kurti tarptautinio masto magistrantūros studijų programas, numatant studijas bent dviejose skirtingose ES šalyse, yra viena iš neatsiejamų Erasmus Mundus programų dalių. Todėl Erasmus Mundus dalyviai ir suinteresuotosios šalys labai gerai įvertino programos pridėtinę vertę. Glaudi Erasmus Mundus programos ir Bolonijos proceso tikslų sąsaja (pavyzdžiui, Europos dimensijos skatinimas srityse, susijusiose su švietimu, judumu bei jungtiniais laipsniais, ir Europos bendradarbiavimas siekiant užtikrinti kokybę) taip pat suteikia pridėtinės vertės.

3.3.3. Programos tikslų atitikimas[4]

Nuo to laiko, kai buvo rengiamas 2004–2008 m. programavimo laikotarpio pasiūlymas, politinės aplinkybės iš esmės nepakito. Todėl intervencijos logika vis dar atitinka politinę perspektyvą (glaudesnis aukštojo mokslo institucijų bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis, tvirtesnis kultūrų dialogas, jungtinių studijų, po kurių suteikiami visoje Europoje pripažįstami jungtiniai, dvigubi arba sudėtiniai laipsniai, rengimo skatinimas atitinka Bolonijos proceso tikslus). Ja taip pat patenkinami numatyti programos naudos gavėjų (Europos ir trečiųjų šalių aukštojo mokslo institucijų, studentų ir mokslininkų) poreikiai.

Erasmus Mundus glaudžiai siejasi su Lisabonos strategija, ypač su darbo programa „Švietimas ir mokymas 2010“ ir Bolonijos procesu, kuriame akcentuojama būtinybė siekti pasauliui atviresnių švietimo ir mokymo sistemų, ir taip padėti Bendrijai tinkamai spręsti globalizacijos keliamas problemas ir pasinaudoti jos teikiamomis galimybėmis. Europa turi išlaikyti savo tvirtą poziciją sparčiai augant tarptautinių studentų skaičiui ir stiprėjant šių studentų tarpusavio konkurencijai.

3.3.4. Veiksmingumas ir poveikis[5]

2006 m. pabaigoje rezultatai buvo tokie: parengta 80 Erasmus Mundus magistrantūros studijų programų (1 veiksmas); skirtos 2325 stipendijos iš trečiųjų šalių atvykstantiems studentams (2 veiksmas); užmegzta 19 partnerysčių (3 veiksmas); parengti 23 patrauklumo didinimo

---

[3] Duomenys pateikiami toliau 3.3.4 skiltyje.

[4] Kaip programos tikslai atitinka Europos auk□tojo mokslo poreikius.

[5] Kiek pasiekta užsibrėžtų uždavinių.

projektai (4 veiksmas)[6]. Dalyvavimo programoje rodikliai iki šiol pateisina lūkesčius, išskyrus partnerystes (3 veiksmas), kurių yra mažiau, nei tikėtasi.

Pradžioje Erasmus Mundus padarė šiokią tokią pažangą siekiant apčiuopiamesnio ES ir trečiųjų šalių aukštojo mokslo institucijų bendradarbiavimo, nors mažas partnerysčių (3 veiksmas) dalyvių skaičius rodo, kad šioje srityje dar reikia padirbėti. Kalbant apie Europos aukštojo mokslo prieinamumo gerinimą, ypač galimybių sudarymą viso pasaulio aukštos kvalifikacijos absolventams ir mokslininkams studijuoti ir (arba) dėstyti Europos Sąjungoje, reikėtų pastebėti, kad skiriant stipendijas (2 veiksmas), Europos aukštasis mokslas tapo kur kas prieinamesnis ir patrauklesnis gabiems trečiųjų šalių studentams.

Kalbant apie kultūrų supratimą, galima pasakyti, kad Erasmus Mundus programa buvo sėkmingai skatinami kultūriniai mainai. Prie to prisidėjo ir labai geras stipendijas gaunančių trečiųjų šalių studentų tautybių pasiskirstymas. Be to, trečiųjų šalių studentai kultūros ir kalbų privalumus įvertino aukščiau, nei naudą, susijusią su jų būsima karjera. Tačiau iki šiol programa buvo naudingesnė trečiųjų šalių studentams, palyginti su ES studentais, nes ES studentų judumui skiriamas finansavimas yra ne toks palankus. Akademinė, kultūrinė ir kalbinė studentų patirtis yra daug turtingesnė, jei ji buvo įgyta studijuojant tas Erasmus Mundus studijų programas, kuriose Europos (įskaitant ir priimančiosios šalies) ir tarptautiniai studentai buvo pasiskirstę proporcingai, palyginti su tomis studijų programomis, kuriose dominavo trečiųjų šalių studentai.

Erasmus Mundus programa teigiamą poveikį padarė toms ES šalims, kuriose anksčiau nebuvo sukurtos teisinės skirtingų ES šalių partnerių jungtinius, dvigubus ir sudėtinius laipsnius pripažįstančios sistemos. Netgi ten, kur vis dar pasitaiko jungtinių diplomų pripažinimo problemų, Erasmus Mundus magistrantūros studijų programomis buvo įgyvendintos veiksmingos dvigubo arba sudėtinių laipsnių sistemos, kurias taikant studijų integracija ir mokslinis bendradarbiavimas tapo realybe. Jungtiniai diplomai taip pat padeda siekti skaidresnės ir Europos studentams labiau prieinamos ES darbo rinkos.

Mažiau teigiamas reiškinys yra tai, kad sprendžiant pagal projektų, kuriuose dalyvavo tam tikrų Europos šalių institucijos, skaičių, joms buvo atstovaujama nepakankamai. Komisija šiuo metu svarsto, kaip siekti šalių dalyvavimo pusiausvyros. Erasmus Mundus magistrantūros studijų programose siūlomos beveik visos mokslinės disciplinos, nors yra aiški inžinerijos ir gamtos mokslų studijų programų persvara.

3.3.5. Produktyvumas ir ekonomiškumas[7]

Už Erasmus Mundus programą atsakingos nacionalinės organizacijos ir aukštojo mokslo institucijos labai gerai įvertino iki šiol Komisijos ir EACEA atliekamą darbą prižiūrint programos įgyvendinimą. Ypač gerai buvo vertinamas nuolat palaikomas ryšys bei reguliariai ir išsamiai teikiama informacija. Į aukštojo mokslo įstaigų klausimus paprastai buvo reaguojama nedelsiant, o informacija ir komentarai apie konsorciumų ataskaitas buvo naudinga. Tai, kad studentai ir aukštojo mokslo institucijos išreiškė didelį pasitenkinimą programos valdymu rodo, kad iki šiol Komisija ir EACEA veiksmingai ir produktyviai vadovauja programos įgyvendinimui.

---

[6] 2008 m. pasibaigus programai, tikimasi tokių galutinių rezultatų: 105 Erasmus Mundus magistrantūros studijų programos (1 veiksmas), 6000 stipendijų iš trečiųjų šalių atvykstantiems studentams (2 veiksmas), 50 partnerysčių (3 veiksmas) ir 50 patrauklumo didinimo projektų (4 veiksmas).

[7] Norimų rezultatų pasiekimas už priimtiną kainą.

Programos įgyvendinimo vieneto kainos ir vienkartinės išmokos dažniausiai buvo ekonomiškos, todėl programos tikslai pasiekti patyrus mažiausias išlaidas. Tačiau iš vertinimo matyti, kad pagal dabartinę programą per mažai finansuojami Erasmus Mundus magistrantūros studijų programose dalyvaujantys universitetai ir Europos studentai[8].

3.3.6. Naudingumas, pridėtinė vertė ir tvarumas[9]

Gana daug šia programa remiamų Erasmus Mundus magistrantūros studijų programų buvo sukurtos anksčiau ir, padarius tam tikrus pakeitimus, buvo pritaikytos Erasmus Mundus programai. Atrodo, kad programa paskatino aukštojo mokslo institucijas atitinkamai keisti savo aukštos kokybės studijų programas bendradarbiaujant ir kuriant jungtines studijų programas kartu su kitomis tos pačios disciplinos programas siūlančiomis Europos šalių aukštojo mokslo institucijomis, kurios atitinka Europos arba tarptautinio masto aukštojo mokslo kompetencijos centrams keliamus kriterijus.

Remiantis tyrimu galima spręsti, kad dauguma šių studijų programų būtų buvę neįmanoma tęsti be finansavimo pagal Erasmus Mundus programą. Nors tai rodo nepakankamą tvarumą, žiūrint iš kitos perspektyvos, galima daryti išvadą, kad Europos pinigai naudojami skatinti veiklai, kuri kitu atveju nebūtų įmanoma.

Kitas klausimas, ar studentai ir mokslininkai (ypač iš trečiųjų šalių) būtų nusprendę dalyvauti programoje, jei jiems nebūtų teikiama finansinė parama. 95 % trečiųjų šalių studentų teigė, kad jei jiems nebūtų buvusi skirta stipendija, jie nebūtų galėję dalyvauti šioje programoje. Tai rodo aukštą papildomumo lygį.

4. PAGRINDINĖS IŠORINIO VERTINIMO REKOMENDACIJOS IR KOMISIJOS KOMENTARAI

Pagrindinės vertinimą atlikusios organizacijos rekomendacijos pateiktos pusjuodžiu šriftu, o Komisijos atsakymai išskirti kursyvu.

4.1. Programos modelis

1 rekomendacija

ES studentams, norintiems dalyvauti Erasmus Mundus programoje, stipendijos turėtų būti skiriamos konkurso tvarka. Būtina užtikrinti, kad ES studentų ir jų kolegų iš trečiųjų šalių dalyvavimo sąlygos būtų panašesnės.

Komisija sutinka su šia rekomendacija, nes taip būtų galima palengvinti ES studentų judumą Europos Sąjungoje ir skatinti aktyvesnį ES šalių studentų dalyvavimą. Komisija išnagrinės priemones, kuriomis būtų galima pagerinti ES studentų padėtį ir kartu stengsis užtikrinti Erasmus programos papildomumą.

---

8 Erasmus Mundus magistrantūros studijų programoms per metus skiriama vienkartinė 15 000 eurų suma. ES studentai 3 mėnesiams studijuoti trečiosios šalies aukštojo mokslo institucijoje gauna 3 100 eurų stipendiją.

9 Kiek laiko, pasibaigus programai, tęsis teigiamų rezultatų poveikis.

2 rekomendacija

Esant palankioms finansinėms sąlygoms, Erasmus Mundus programa studijų programų ir stipendijų atžvilgiu turėtų būti išplėsta iki doktorantūros. Reikėtų kruopščiai apgalvoti doktorantūros studijų programų kokybės užtikrinimo klausimus. Šiuo atveju reikėtų vadovautis prancūzišku *co-tutelle* modeliu. Ypatingas dėmesys turėtų būti kreipiamas į tai, kad Marie Curie mokslinių tyrimų programos stipendijos nesutaptų su Erasmus Mundus programos stipendijomis.

Komisija sutinka su šia rekomendacija, nes taip Europoje būtų galima išlaikyti labai gerus trečiųjų šalių studentus ir mokslininkus ir kurti aukštojo mokslo bei mokslinių tyrimų tinklus. Spręsdama, kokių priemonių imtis ateityje, Komisija nagrinės „co-tutelle“ modelį ir svarstys, kaip programa galėtų būti siejama su Marie Curie mokslinių tyrimų programos stipendijomis ir tinklais.

3 rekomendacija

Erasmus Mundus magistrantūros studijų programa turėtų būti skatinama ne tik daugiau bendradarbiauti su trečiųjų šalių aukštojo mokslo institucijomis, bet ir sudaryti šioms institucijoms sąlygas tapti pilnaverčiais partneriais įgyvendinant pačią studijų programą. Tai būtų galima padaryti sujungiant magistrantūros studijų programas ir partnerystę (1 ir 3 veiksmus) į vieną veiklą.

Iš principo Komisija sutinka su šia rekomendacija ir svarstys, kokias priemones taikyti ateityje. Tačiau labai sunku laiduoti kokybę, kai ji susijusi su trečiųjų šalių aukštojo mokslo institucijomis. Svarbu užtikrinti, kad būtų gerbiama programoje dalyvaujančių Europos aukštojo mokslo institucijų nuomonė ir jų studijų programų struktūra.

4 rekomendacija

„Atlantis“ ir ES bei Kanados bendradarbiavimo programa (kaip ir kiti bandomieji projektai, įgyvendinami su Japonija, Australija ir Naująja Zelandija) turėtų būti jungiami su Erasmus Mundus programa, siekiant, kad Komisijos įgyvendinama bendradarbiavimo su ES ir trečiųjų šalių aukštojo mokslo institucijomis skatinimo strategija taptų nuoseklesnė. Reklamos ir visuomenės informavimo tikslais būtų patogiau naudoti vieną Erasmus Mundus pavadinimą (skiriamąjį ženklą), kuriuo būtų skatinamas ES ir trečiųjų šalių institucijų bendradarbiavimas, studentų ir mokslininkų judumas. Tokia strategija taip pat reikšmingai padidintų programos matomumą ir šios srities Bendrijos veiklos įgyvendinimo nuoseklumą.

Komisiją ši rekomendacija sudomino. Tačiau neseniai atnaujintos ES–JAV bendradarbiavimo programos „Atlantis“ kompetencijos sritis yra platesnė nei Erasmus Mundus programos. Jungtinės magistrantūros studijų programos yra tik viena „Atlantis“ programos dalis. Tačiau po 2013 m. būtų galima svarstyti galimybę sujungti visas Bendrijos aukštojo mokslo programas ir sukurti vieną į išorę orientuotą programą.

5 rekomendacija

Galima būtų apsvarstyti, kaip sistemingiau siūlyti stažuotes Erasmus Mundus studentams. Tokia naujovė reikšmingai pagerintų programos reputaciją darbdavių ir kitų suinteresuotųjų šalių akyse. Tačiau stažuotės neturėtų tapti privaloma programos

dalimi, kadangi jos nebūtinai gali tikti visoms Erasmus Mundus magistrantūros studijų programoms.

Komisija pritaria šiai rekomendacijai, todėl ji ragins siūlyti stažuotes (jei jos įmanomos) Erasmus Mundus magistrantūros studijų programų studentams. Vertintojų pasiūlytas lankstumo principas sprendžiant šį klausimą atrodo priimtinas.

4.2. Programos valdymas

6 rekomendacija

Nacionalinės organizacijos galėtų ir toliau būti daugiausiai finansuojamos iš valstybių narių lėšų, siekiant išvengti visiškos ES agentūros struktūros šalies lygmeniu (tam greičiausiai nepritartų nacionalinės įstaigos). Vis dėlto turėtų būti skiriamas ir ES finansavimas, kuriuo būtų remiamas bendras nacionalinių organizacijų vykdomos reklamos finansavimas, nes kitu programavimo laikotarpiu jų darbo krūvis gali gerokai padidėti dėl numatyto didesnio programos biudžeto. Komisija turėtų numatyti nuostatas dėl kvietimo teikti paraiškas pagal temas, kad nacionalinės organizacijos galėtų finansuoti tam tikras iniciatyvas, kurias jie nori remti, pavyzdžiui susijusias su rinkodara arba reklama ir pan. Naujuoju programavimo laikotarpiu nacionalinėms organizacijoms būtų galima suteikti oficialų vaidmenį prisidedant prie Erasmus Mundus magistrantūros studijų programų įgyvendinimo stebėsenos.

Komisija sutinka su šia rekomendacija. Turėtų būti sustiprintas nacionalinių organizacijų, kurios informuoja, reklamuoja, skleidžia susijusią patirtį ir prižiūri projektų įgyvendinimą, vaidmuo.

7 rekomendacija

Europos Komisijai nuo pat pirmųjų Erasmus Mundus magistrantūros studijų programos įgyvendinimo dienų būtina atkreipti dėmesį į jos kokybės užtikrinimą. Savo veiklos vertinimas turėtų ir toliau likti pirmasis ir pagrindinis nuolatinę studijų programos kokybę užtikrinantis veiksnys. Be to, visais programavimo laikotarpiais turėtų būti atrenkamas pakankamas Erasmus Mundus magistrantūros studijų programų skaičius, kurių kokybė būtų vertinama išoriškai. Tokį vertinimą galėtų atlikti išorės kokybės užtikrinimo institucijos, kurios turi akademinio turinio kokybės ir jungtinių studijų programų vertinimo patirties (pageidautina tarptautinių studijų programų vertinimo patirtis).

Komisija sutinka su teiginiu, kad būtina užtikrinti Erasmus Mundus magistrantūros studijų programų kokybę. Tai daroma jau dabar, įgyvendinant dabartinę programą. 2007 m. Komisija kartu su šios srities išorės specialistais parengs Erasmus Mundus magistrantūros studijų programos įgyvendinimo gerosios patirties gaires. Aukštojo mokslo institucijoms atlikus savo veiklos vertinimą, atrinktas studijų programas vertins išorės ekspertai, siekdami nustatyti gerosios patirties rodiklius ir skleisti tokią patirtį dabartiniams ir būsimiems naudos gavėjams.

8 rekomendacija

Nebetaikyti komitologijos procedūros skiriant Erasmus Mundus stipendijas (2 veiksmas). Taip būtų paspartinta atranka: sprendimai dėl stipendijų skyrimo būtų priimami net 6–8 savaitėmis anksčiau.

Komisija supranta vertintojų susirūpinimą dėl dabartinės komitologijos procedūros, taikomos priimant sprendimus dėl stipendijų skyrimo, nes sprendimus priima tik universitetai, vadovaudamiesi studentų pažangumo kriterijais. Komisija svarstys šį klausimą, kai bus siūlomas būsimos programos modelis.

4.3. Programos finansavimas

9 rekomendacija

Žvelgiant į būsimą programavimo laikotarpį, stipendijos trečiųjų šalių studentams neturėtų būti mažesnės nei dabartinės, t. y. 21 000 eurų per metus. Vis dėlto Komisija turėtų toliau stebėti kitų pripažintų stipendijų programų („Fulbright“, „Chevening“ ir DAAD (Vokietijos akademinių mainų)) teikiamų stipendijų dydį. Ir toliau turėtų būti skiriamas universalus stipendijų dydis, nepriklausomai nuo studento pasirinktos studijų vietos ar jo kilmės šalies. Tai – vienintelis nešališkas būdas. Kiti būdai nebūtų tokie veiksmingi. Erasmus Mundus magistrantūros studijų programose atskirų magistrantūros studijų programų konsorciumų bendrai nustatyti mokesčiai už mokslą neturėtų keistis.

Komisija pritaria rekomendacijai išlaikyti tvirtą poziciją akademiniame pasaulyje skiriant konkurencingas Erasmus Mundus stipendijas. Kalbant apie bendrai nustatytus mokesčius už mokslą, Komisija mano, kad tai – pagrindinė jungtinių studijų programų dalis, ir siekia toliau remti bendrai nustatytus mokesčius, kaip privalomą jungtinių programų dalį.

10 rekomendacija

Kitu programavimo laikotarpiu kiekvienam Erasmus Mundus konsorciumui skiriamas finansavimas turėtų būti padidintas tiek, kad skiriama suma atitiktų tikrąsias jungtinių magistrantūros studijų programų administravimo tarptautiniu mastu išlaidas.

Komisija, stebėdama programos įgyvendinimą, pati pastebėjo, kad dabartinė universitetams metams skiriama 15 000 eurų suma yra nepakankama jungtinėms programoms įgyvendinti. Į šią rekomendaciją bus atsižvelgiama planuojant kitą programos dalį, visapusiškai atsižvelgiant į finansinio reglamento nuostatas ir jo įgyvendinimo taisykles.

5. KOMISIJOS IŠVADOS

Komisija sutinka su bendra vertintojų nuomone, kad programa labai padėjo Europos aukštajam mokslui įgauti tarptautinį pobūdį. Erasmus Mundus tapo svarbia ir veiksminga Europos aukštojo mokslo institucijų priemone, padedančia tinkamai reaguoti į globalizacijos padarinius. Šio tarpinio vertinimo rezultatai rodo, kad programa atitinka savo politinius ir veiklos tikslus bei Sutarties 149 straipsnyje numatytus tikslus.

Nuo 2004 iki 2006 m. programoje dalyvavo 323 Europos ir trečiųjų šalių aukštojo mokslo institucijos ir 2 325 trečiųjų šalių studentai, kurie buvo išties labai patenkinti programa ir entuziastingai jai pritarė. Komisija, siūlydama būsimąją Erasmus Mundus programą, deramai atsižvelgs į pastabas, kad programa buvo ne tokia palanki Europos studentams.

Komisijai šio tarpinio vertinimo rezultatai pravers, kai bus siūloma naujoji Erasmus Mundus programa, pasibaigus dabartiniam 2004–2008 m. programavimo laikotarpiui. Savo pasiūlymus naujajai Erasmus Mundus programai ji pateiks 2007 m. birželio mėn. vadovaudamasi šio vertinimo rekomendacijomis, kurios sutapo su tuo pačiu metu atliktų ir su šiuo vertinimu nesusijusių apklausų rezultatais.

STATISTIKOS PRIEDAI: PARAIŠKŲ IR ATRANKOS DUOMENYS

Erasmus Mundus magistrantūros studijų programose dalyvaujančios AMI (2004–2006 m.)				
ES + ELPA/EEE šalys	**AMI dalyvavimas EM magistrantūros studijų programose (EM (1) paraiškų teikimas)**	**AMI dalyvavimas EM magistrantūros studijų programose (atrinktos EM (1) paraiškos)**	**AMI dalyvavimas EM magistrantūros studijų programose (atrinktos EM studijų programos)**	**Atrinktų paraiškų rodiklis (%)**
Austrija	23	6	4	26,09
Belgija	110	16	7	14,55
Kipras	0	0	0	0,00
Čekijos Respublika	48	9	4	18,75
Danija	54	12	7	22,22
Estija	20	3	2	15,00
Suomija	40	7	5	17,50
Prancūzija	367	50	40	13,62
Vokietija	248	41	30	16,53
Graikija	34	4	4	11,76
Vengrija	57	8	3	14,04
Airija	39	6	5	15,38
Italija	277	33	20	11,91
Latvija	19	0	0	0,00
Lietuva	26	0	0	0,00
Liuksemburgas	6	1	1	16,67
Malta	16	1	1	6,25
Nyderlandai	123	26	14	21,14
Lenkija	100	10	6	10,00
Portugalija	131	20	11	15,27
Slovakija	10	1	1	10,00
Slovėnija	17	2	2	11,76
Ispanija	383	44	23	11,49
Švedija	103	21	11	20,39
JK	203	37	23	18,23
Islandija	2	0	0	0,00
Lichtenšteinas	0	0	0	0,00
Norvegija	46	11	8	23,91
Iš viso	**2502**	**369**	**232**	**14,75**

1) Ta pati AMI, įtraukta į skirtingas paraiškas, duomenyse pateikiama du ar kelis kartus.

Erasmus Mundus patrauklumo projektuose dalyvaujančios AMI (4 veiksmas) (2004–2006 m.)				
ES + ELPA/EEE šalys	**AMI dalyvavimas EM 4 veiksme (EM (1) paraiškos)**	**AMI dalyvavimas pagal EM (1) atrinktuose EM 4 veiksmo projektuose**	**AMI dalyvavimas pagal EM atrinktuose EM 4 veiksmo projektuose**	**Atrinktų paraiškų rodiklis (%)**
Austrija	24	3	3	12,50
Belgija	42	4	4	9,52
Kipras	3	1	1	33,33
Čekijos Respublika	19	2	2	10,53
Danija	15	4	3	26,67
Estija	13	4	3	30,77
Suomija	37	10	7	27,03
Prancūzija	76	11	10	14,47
Vokietija	65	9	7	13,85
Graikija	15	1	1	6,67
Vengrija	25	2	2	8,00
Airija	3	1	1	33,33
Italija	85	6	6	7,06
Latvija	8	2	2	25,00
Lietuva	20	3	3	15,00
Liuksemburgas	1	0	0	0,00
Malta	5	1	1	20,00
Nyderlandai	36	9	7	25,00
Lenkija	36	4	4	11,11
Portugalija	26	3	3	11,54
Slovakija	19	2	2	10,53
Slovėnija	10	0	0	0,00
Ispanija	69	10	9	14,49
Švedija	29	5	4	17,24
JK	59	8	7	13,56
Islandija	1	0	0	0,00
Lichtenšteinas	1	1	1	0,00
Norvegija	16	7	7	43,75
Iš viso	**758**	**113**	**100**	**14,91**

1) Ta pati AMI, įtraukta į skirtingas paraiškas, duomenyse pateikiama du ar kelis kartus.

Studentų stipendijos					
	Gautų studentų paraiškų skaičius	**Skirtų Erasmus Mundus stipendijų skaičius**	**Stipendijos, skirtos pagal „Window“ programą**	**Bendras skirtų stipendijų skaičius**	**Atrinktų paraiškų rodiklis (%)**
2004–05	netaikoma	140	0	**140**	netaikoma
2005–06	3 030	455	353	**808**	**26,67**
2006–07	5 500	741	636	**1 377**	**25,04**
2007–08	12 766	1 198	606	**1 804**	**14,13**
2008–09[10]	*netaikoma*	*1890*	*45*	***1935***	***netaikoma***
Iš viso	**21 296**	**4 424**	**1 640**	**6 064**	**19,39**

[10] Prognozė